

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060303

PROTOKOLL
2020-12-02 och
2021-02-19
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 26
Mål nr F 12428-19

RÄTTEN

Hovrättsråden Anna Tiberg, tekniska rådet Karina Liljeroos, hovrättsrådet Christina Ericson, referent och f.d. hovrättsrådet Birgitta Bylund Uddenfeldt

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Föredraganden Susanne Schultzberg

PARTER

Klagande

Klövsjö byvägars samfällighetsförening,

Ombud: UJ

Motparter

1. KA

2. KDZ
S

3. SE

4. RG

5. AH

Dok.Id 1652993

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

6. FK

7. AK

8. SK

9. YL

10. UL

11. BL

12. LM

13. A-MN

14. AN

15. LN

16. JS

17. KS

18. LS

19. ÖZ

Ombud för 1-19: KK

20. KK

21. KE

Ombud: AM

22. AM

SAKEN

Klander av föreningsstämmobeslut; nu fråga om återförvisning

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2019-10-31 i mål nr F 1343-17 och F 1360-17

Ett antal ägare till deltagande fastigheter i gemensamhetsanläggningarna A och B väckte vid mark- och miljödomstolen i två mål klandertalan mot Klövsjö byvägars samfällighetsförening som förvaltar gemensamhetsanläggningarna och yrkade att de beslut som fattades på årsstämman 2017 skulle upphävas. Till grund för sin talan åberopade de bland annat att kallelseförfarandet inte hade skett i behörig ordning.

Mark- och miljödomstolen bedömde att det förekommit sådana formella brister i kallelseförfarandet som utgör grund för att upphäva samtliga stämmobeslut och biföll käromålen i en gemensam dom för de båda målen.

Sedan Klövsjö byvägars samfällighetsförening överklagat mark- och miljödomstolens dom har fråga uppkommit om det i mark- och miljödomstolen förekommit sådana brister i handläggningen av målen som inte utan väsentlig olägenhet kan avhjälpas i Mark- och miljööverdomstolen och om det av den anledningen finns skäl att återförvisa dem till mark- och miljödomstolen för fortsatt behandling. Parterna har fått tillfälle att yttrat sig i frågan. KE och AM har motsatt sig att den överklagade domen upphävs och att målen återförvisas till mark- och miljödomstolen för fortsatt behandling.

Samfällighetsföreningen, KE och AM har yrkat ersättning för rättegångskostnaderna i mark- och miljööverdomstolen.

Efter föredragning fattar Mark- och miljööverdomstolen följande

BESLUT (att meddelas 2021-03-16)

Mark- och miljööverdomstolen undanröjer den överklagade domen och återförvisar målen till mark- och miljödomstolen för fortsatt behandling.

Skälen för beslutet

Vid handläggningen av mål om klandertalan enligt lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter ska rättegångsbalkens regler för tvistemål tillämpas, se 4 kap. 1 § första stycket lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar.

Enligt rättegångsbalkens regler för tvistemål ska domstolen efter att stämning utfärdats ha förberedelse i målet. Syftet med förberedelsen är att klarlägga bland annat vilka omständigheter som parterna åberopar till grund för sin talan, i vad mån parterna är oense om åberopade sakförhållanden samt vilka bevis som ska läggas fram och vad som ska styrkas med varje bevis. Förberedelsen kan ske vid sammanträde eller genom skriftväxling. (Se 42 kap. 6 § och 9 § rättegångsbalken).

En fråga som rätten självant ska beakta är om den åberopade bevisningen ska tillåtas. Angående tillåtligheten av en berättelse som någon avgett skriftligen med anledning av en redan inledd eller förestående rättegång, så kallade vittnesintyg, finns särskilda regler. Enligt 35 kap. 14 § första stycket rättegångsbalken får ett sådant intyg, såvitt nu är av intresse, åberopas som bevis i rättegången om förhör med den som lämnat berättelsen inte kan hållas inför rätten eller om det finns särskilda skäl med hänsyn till bland annat de kostnader eller olägenheter som ett förhör inför rätten kan antas medföra. I tvistemål får, enligt bestämmelsens andra stycke, vittnesintyg även åberopas som bevis i rättegången om parterna godtar det och det inte är uppenbart olämpligt.

Enligt huvudregeln i 42 kap. 18 § rättegångsbalken ska ett tvistemål avgöras efter huvudförhandling. Rätten kan dock meddela dom utan huvudförhandling om sådan inte behövs med hänsyn till utredningen i målet och huvudförhandling inte heller begärs av någon av parterna.

Att det tidigare angivna syftet med förberedelsen uppnås är viktigt bland annat för att parterna ska kunna bedöma behovet av bevisning i målet. Det är också avgörande vid domstolens bedömning av om målet ska avgöras på handlingarna eller efter huvudförhandling.

Parterna har i mark- och miljödomstolen gett in vissa handlingar. De har dock inte angett om de åberopar någon bevisning och domstolen har under förberedelsen inte förelagt parterna att redovisa vilken bevisning de åberopar och vad som ska styrkas med varje bevis. Sedan parterna förelagts att slutföra sin talan har kärandena givit in och hänvisat till vittnesintyg. Inte heller det har föranlett mark- och miljödomstolen att klarlägga vilken bevisning respektive part åberopar. Några överväganden i frågan om vittnesintygen kan tillåtas som bevisning har inte dokumenterats i målen och något godkännande från motparten i den frågan har inte inhämtats.

Mark- och miljödomstolen har brustit i sin handläggning genom att inte klarlägga vilken bevisning som åberopades av parterna. Domstolen har också, såvitt framgår, underlåtit att ta ställning till om det fanns laglig förutsättning att tillåta de ingivna

vittnesintygen som bevisning. Mark- och miljödomstolen har trots det lagt vittnesintygen till grund för sin bedömning. Den bristande handläggningen får antas ha inverkat på målens utgång och kan inte utan väsentlig olägenhet avhjälpas i Mark- och miljööverdomstolen. Mark- och miljödomstolens dom ska därför undanröjas och målen återförvisas dit. (Se 50 kap. 28 § rättegångsbalken.)

Samfällighetsföreningen, KE och AM har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i målet. Det ankommer på mark- och miljödomstolen att pröva denna fråga i samband med målet efter dess återupptagande, se 18 kap. 15 § tredje stycket rättegångsbalken.

Beslutet får inte överklagas.

Susanne Schultzberg
Protokollet uppvisat/